

POLITIEK:

Wat, hoe, waarom?

1. Inleiding

1.1 Wat is politiek?

Waar aan denk je bij het woord 'politiek' onmiddellijk?

.....

.....

.....

Waarvoor dient politiek volgens jou?

.....

.....

Vind je politiek interessant? Waarom wel of niet?

.....

.....

Soms hoor je zeggen: "de politiek is rot"? Wat denk je hier zelf van?

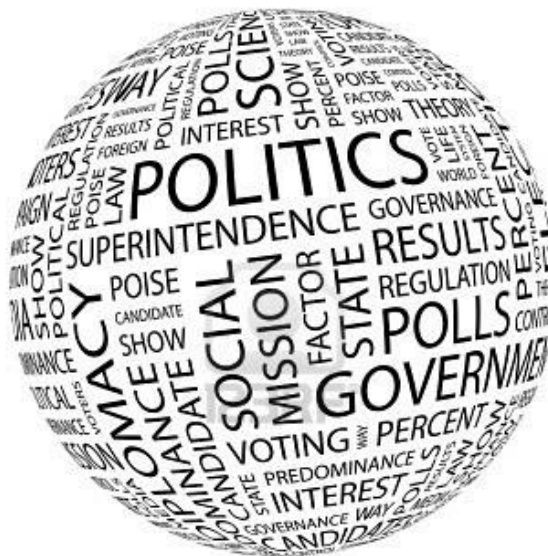
.....

.....

.....

Ken je zelf een politicus? Wat denk je van hem/haar?

.....

Ken je enkele actuele 'hete onderwerpen' in de politiek? Geef voorbeelden, leg uit waarover de discussie gaat, en zeg wat je er zelf van denkt:

.....

.....

.....

.....

1.2 Wat doet politiek?

Politiek is eigenlijk '**de kunst van het besturen** van een land'. Dit lijkt misschien simpel, maar dat is het zeker niet: zelfs een vader of moeder die een gezin besturen met 3-4 kinderen, ontdekken hoe moeilijk het is om aan elk te geven wat die wenst of nodig heeft, nietwaar? Stel je dan eens voor dat jij jouw klas (\pm 20 leerlingen) op school zou moeten besturen, alle beslissingen nemen, eerlijke regels maken, problemen oplossen...! Of dat je een hele school moet besturen? Hoe moet het dan zijn voor een president of premier om een heel land te besturen met miljoenen mensen die elk iets anders willen...?!

Het belangrijkste wat politici doen is: **wetten** en regels maken, en zorgen dat deze uitgevoerd worden. Zij moeten maken dat alles in het land goed functioneert, en dat problemen opgelost raken.

Politiek bemoeit zich eigenlijk met ongeveer **alle gebieden** van de maatschappij; geef voorbeelden (bijv. er bestaat een minister van...):

Stel dat er geen politici waren, wat zou er in een land gebeuren?

Overall waar mensen in groepen samenleven, is er **iemand nodig die leiding geeft** en de richting bepaalt: een kapitein op een boot, een generaal in het leger, een regisseur bij een film, een coach van een voetbalploeg, de ceo van een bedrijf...

Politiek is een 'kunst' omdat de politici meestal een moeilijk **evenwicht** moeten vinden tussen de vele groepen in het land, de vele belangen van iedereen: het is vaak zoals dansen op een dunne koord.

Politiek is **niet 'ver van mijn bed'**: de politici houden zich bezig met honderden kleine zaken die jouw leven direct bepalen: de prijs van het brood, de netheid van de stoep vóór je huis, wat je op school moet leren, jouw privacy op internet...

"Wie zich niet met politiek bezig houdt, vergeet dat de politiek zich wel met hem bezig houdt".
(Charles de Montalembert)

1.3 Hoe functioneert politiek?

Politiek is een heel ingewikkeld systeem met zijn eigen spelregels; sommige daarvan zijn eeuwen oud.

In ons land hebben we een '**democratie**', dit betekent:

Natuurlijk kan het ganse volk niet rechtstreeks regeren, maar dit gebeurt via **verkiezingen**. Politici worden dus door óns gekozen om ons te vertegenwoordigen en in onze plaats te besturen. Wij geven hen de macht om wetten te maken. Daarom stemmen wij voor die kandidaten waarvan wij denken of hopen dat ze het goéd zullen doen.

Veel mensen vinden stemmen iets vervelends, maar eigenlijk is **stemrecht** een voorrecht: onze voorouders hebben honderden jaren gevochten om ook een 'stem' te kunnen hebben in de politiek. In ons land bestaat zelfs **stemplicht**: elke burger móét gaan stemmen. Waarom zouden ze dat verplicht hebben?

.....

Als jij niet verplicht was te gaan, stemmen, zou jij gaan? Waarom wel of niet?

.....

Wat democratie nog complexer maakt, is de '**scheiding der machten**':

men heeft de macht in drie stukken opgedeeld opdat niet één persoon (bijv. een absolute koning) teveél macht zou hebben:

- wetgevende macht: het **parlement** stelt nieuwe wetten voor en stemt erover
- uitvoerende macht: de **regering** (de eerste minister en de andere ministers) zorgen dat de wetten uitgevoerd worden; en tienduizenden

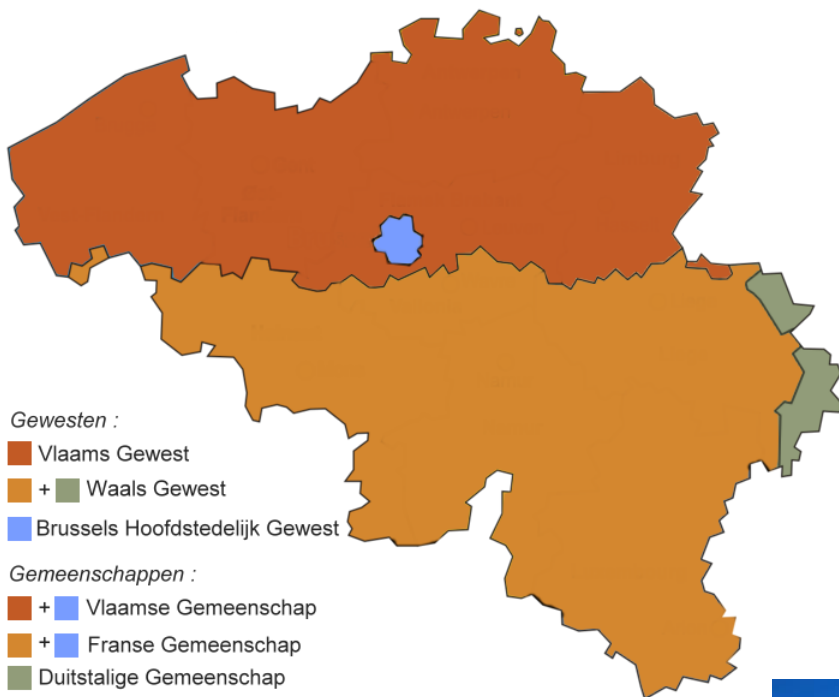
ambtenaren op de ministeries brengen dit in praktijk

- rechterlijke macht (**justitie** of rechtspraak): zij lossen conflicten op rond de wetten of de uitvoering (zij controleren ook de andere twee of zij het goed doen)

Deze drie zijn van elkaar gescheiden en controleren elkaar, om te zien of niemand zijn macht misbruikt.

En het wordt nog meer ingewikkeld omdat politiek gebeurt **op vele niveaus**:

- 1) **Lokaal**: de stad of gemeente: de burgemeester en het college van schepenen bepalen de plaatselijke regels die enkel met hun gemeente te maken hebben.
- 2) De **provincie**: de provinciegouverneur en de provincieraad: hun macht strekt zich uit tot alleen de provincie.

3) De 3 **gewesten** en 3 **gemeenschappen** (simpel gezegd: Vlaanderen, Wallonië en Brussel): de minister-president en de regionale (Vlaamse, Waalse, Brusselse) regeringen

4) Het **land**: de premier en de nationale (federale) regering: zij maken wetten die voor heel België tellen

5) De **Europese Unie**: het Europese Parlement, de Europese Commissie en de Europese Raad maken wetten die voor heel de E.U. gelden (27 landen)

Ken je bijv. de burgemeester van jouw gemeente/stad?

.....

Of wie is de premier van België?

En de minister-president van jouw gewest?

Ken je andere politici op één van deze niveaus?

.....

.....

.....

In de praktijk zijn het de **politieke partijen** die heel sterk bepalen wat er gebeurt. Onder die partijen zijn er alle soorten en 'kleuren': linkse en rechtse, conservatieve en progressieve, socialistische en liberale, groene en nationalistische, christendemocratische... Ken je de verschillen tussen deze?

Schrijf op welke politieke partijen je kent in ons land (of zoek ze op):

.....

.....

.....

.....

.....

En dan is er nog '**meerderheid en oppositie**': na de verkiezingen beslissen een aantal partijen om samen te werken om het land te besturen: samen moeten ze minstens 51% hebben, en dan kunnen ze 'de meerderheid' vormen. De rest is 'oppositie': zij zijn meestal tégen de regering en geven er voortdurend kritiek op.

Als er verkiezingen zijn, **hoe moet je dan stemmen?** Hoe weet je nu welke partij of politicus de beste is?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Maar kan je **verkiezingsslogans** altijd geloven? Waarom wel of niet?

.....

.....

Het is goed om te leren **kritisch te zijn** tegenover al wat in de media gezegd wordt. Verkiezingscampagnes zijn zoals reclame, bijv. 'Met ons wordt alles anders', 'Wij komen op voor de gewone man', 'Vrijheid en vooruitgang'... Reclameslogans neem je toch ook niet letterlijk op, hé?

Tot slot: voor al dat besturen van het land, en om alle politici te betalen, is véél geld nodig: dat krijgt de regering van de **belastingen**. Iedereen die werkt, moet een deel daarvan aan de regering betalen. Hoeveel belastingen jij zal moeten betalen, wordt ook door... de politici

'Democratie is zeker geen perfect systeem, maar misschien wel het minst slechte politieke systeem'.
Winston Churchill

bepaald; zie je waarom het toch belangrijk is om iets over politiek te weten?

2. Wat is goéde politiek, en wanneer gaat het fout?

Noem voorbeelden waar het heel erg fout gaat in de politiek, in eigen land of in een ander land:

.....

En waarom denk je dat het fout loopt?

.....

Misbruik van macht kan overal gebeuren waar mensen zijn. In een democratie krijgen politici de macht van het volk om het volk te dienen, maar wanneer ze

die macht gebruiken om zichzelf te dienen, loopt het mis: dan verrijken ze zichzelf en maken het volk armer.

Jezus was nooit een politicus, maar heeft hier wel een 'gouden regel' voor gegeven:

Toen ontstond er onder hen onenigheid over de vraag wie van hen de belangrijkste was. 25 Jezus zei tegen hen: 'Vorsten oefenen heerschappij uit over de aan hen onderworpen volken, en wie macht heeft laat zich weldoener noemen. 26 Laat dat bij jullie niet zo zijn! De belangrijkste van jullie moet de minste worden en de leider de dienaar. 27 Want wie is belangrijker, degene die aanligt om te eten of degene die bedient? Is het niet degene die aanligt? Maar ik ben in jullie midden als iemand die dient.

Lukas 22:24-27

Leg met eigen woorden uit wat Jezus hier bedoelt:

.....

Als iedereen die een machtspositie heeft, dit zou toepassen, zou de wereld een véél beter plek zijn!

Het is gemakkelijk om alle politici “zakkenvullers” of “profiteurs” te noemen. Het is gemakkelijk om te klagen over belastingen en wetten. Altijd zullen er mensen zijn die schreeuwen dat de regering het verkeerd doet. **Kritiek** is er altijd. En op zich is kritiek niet verkeerd: als er geen kritiek was, zou de regering kunnen doen wat ze wilde. Maar als de kritiek er alleen is om af te breken, is ze enkel negatief. Goede kritiek is opbouwend en heeft tot doel om te verbeteren. Ook al zijn er onbetrouwbare politici (zoals er onbetrouwbare handelaars en arbeiders zijn), het

politieke bedrijf is nodig. Er moeten beslissingen genomen worden in het belang van iedereen. En soms zullen die beslissingen moeilijk en impopulair zijn.

Stel je eens voor dat jij plots een gans land moest leiden: zou jij het beter doen?

.....
.....

Een goede en rechtvaardige politiek is er wanneer de regeerders kiezen voor het welzijn van het volk, en voor een eerlijke verdeling van de middelen. Politici hebben veel wijsheid nodig om dit te doen...

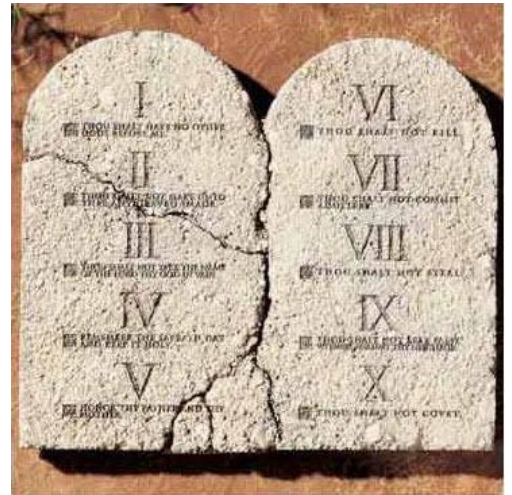
“We kunnen beter bidden voor onze regering dan er kritiek op hebben, want hoe meer we bidden, hoe minder kritiek zal nodig zijn; en als we veel kritiek hebben, is het omdat we niet genoeg gebeden hebben” (Derek Prince)

3. Politiek in de Bijbel

Ook in de Bijbel vinden we verschillende wetten of principes over politiek; en ook vele verhalen hoe het in Israël soms goed ging en soms ook fout.

In de wetten van Mozes staan duidelijke regels over hoe een koning zich moet gedragen, bijv. hij mag niet *'veel vrouwen hebben'*, hij *'mag ook geen zilver en goud ophopen'*, en hij moet een kopie van Gods wetten bij zich hebben en *'erin lezen zolang hij leeft'*. Zo leert hij ontzag te hebben voor de HEER, zijn God, en alle wetten uit dit boek in acht te nemen. Dan zal hij zich niet inbeelden dat hij meer is dan anderen en in enig opzicht boven de wet staat' (Deuteronomium 17:14-20).

Begrijp je waarom God deze wetten geeft?

Noem enkele personen uit de Bijbel die heel goede politici/leiders waren:

Noem enkele die heel slechte politici waren:

De beste van alle koningen in Israël was Weet je ook waarom? Noem enkele van zijn kwaliteiten:

Ook Jezus deed enkele belangrijke uitspraken over politiek, bijv.: *'Geef dan wat van de keizer is aan de keizer, en geef aan God wat God toebehoort.'* (Mattheüs 22:21). Leg uit wat Hij hiermee bedoelt:

En de apostel Paulus zegt ook enkele rake dingen hierover:

1 Iedereen moet het gezag van de overheid erkennen, want er is geen gezag dat niet van God komt; ook het huidige gezag is door God ingesteld... **3** Wie doet wat goed is heeft van de gezagsdragers niets te vrezen, alleen wie doet wat slecht is. U wilt niets van de overheid te vrezen hebben? Doe dan wat goed is en ze zal u prijzen, **4** want ze staat in dienst van God en is er voor uw welzijn. Maar wanneer u doet wat slecht is, kunt u haar beter vrezen: ze voert het zwaard niet voor niets, want ze staat in dienst van God... **6** Daarom betaalt u ook belasting en staat wie belasting int in dienst van God. **7** Geef iedereen wat hem toekomt: belasting aan wie u belasting verschuldigd bent, accijns aan wie u accijns verschuldigd bent, ontzag aan wie ontzag toekomt, eerbied aan wie eerbied toekomt.
Rom. 13:1-7

Zeg eens met eigen woorden wat hij hier bedoelt:

.....

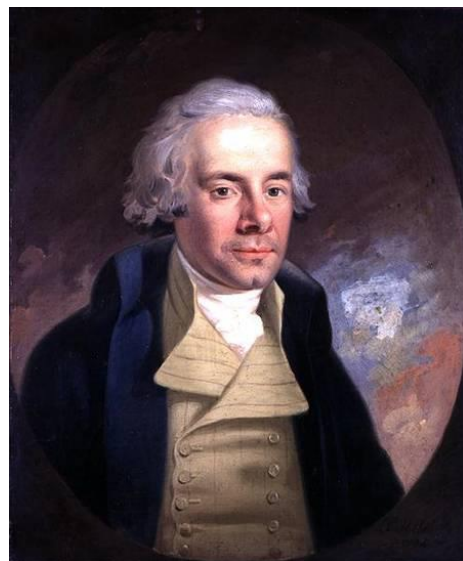
.....

.....

4. Christenen en politiek

In de loop der eeuwen hebben ook christenen zich geëngageerd in de politiek. Sommigen zagen dit als een roeping van God, om hun volk te dienen.

Een mooi voorbeeld was zeker **William Wilberforce** (1759 - 1833), een Engels parlamentslid. Hij was diepgelovig en wou eerst predikant worden, maar besloot toch in de politiek te gaan om daar goed werk te doen. Hij werkte veel aan sociale hervormingen, om de werkcondities van arbeiders te verbeteren. Maar het meest bekend werd hij als leider van de anti-slavernijbeweging. Hij diende een wetsvoorstel in dat in het begin door niemand werd aanvaard. Maar elk jaar opnieuw ijverde hij om andere politici te overtuigen. Pas na 18 jaar werd in 1807 een wet aangenomen die slavenhandel illegaal maakte. En een maand na zijn dood werd de Slavery Abolition Act goedgekeurd: alle slaven in het Britse Rijk kregen hierdoor hun vrijheid terug. Zijn leven werd verfilmd in de film "Amazing Grace".

My concern is not whether God is on our side.

My greatest concern is to be on God's side, for God is always right.

Abraham Lincoln

Ken jij nog andere voorbeelden?

.....

.....

.....

.....

Of weet je bijv. wat mensen zoals Abraham Lincoln gedaan hebben? Of Robert Schuman? Of ...?

Maar gelovige mensen kunnen soms véél meer invloed uitoefenen zonder dat ze in de politiek gaan. In de loop van de geschiedenis zijn het vaak christenen geweest die initiatief namen tegen bepaalde "rotte" toestanden. Ken je er zo?

.....

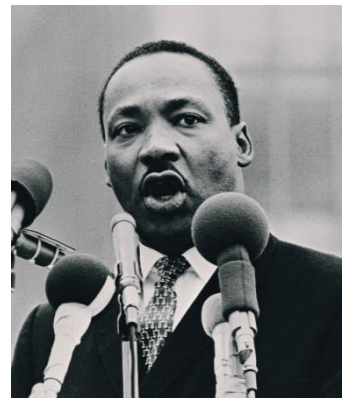
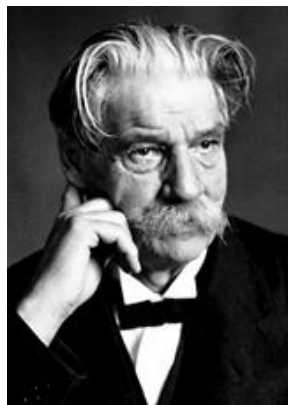
.....

.....

.....

.....

.....

Vandaag leven we natuurlijk in een maatschappij waar steeds minder mensen in de christelijke waarden geloven: we noemen dit 'pluralisme' en 'multiculturaliteit'. Hoe ga je om met je eigen christelijke principes wanneer de meerderheid anders denkt, of de wetgever het anders ziet?

Voel je die spanning soms ook? Geef voorbeelden. Hoe reageer je dan?

.....

.....

.....

5. De politiek en ik?

Kan jij persoonlijk ook iets aan politiek doen?

Soms lijkt politiek zo v  r weg en 'alleen voor grote mensen'. Natuurlijk moeten en kunnen we niet allemaal 'in de politiek' gaan. Maar toch zijn er ook voor ons vele (kleinere) mogelijkheden om iets te veranderen, om invloed uit te oefenen, of onze **maatschappelijke verantwoordelijkheid** op te nemen:

- de apostel Paulus spoort ons aan om te **bidden** voor de overheden: het is zelfs onze "plicht"

Bid voor alle koningen en gezagsdragers, opdat we rustig en ongestoord kunnen leven, in alle vroomheid en waardigheid. 1 Tim. 2:2

- we kunnen mondig zijn, onze stem laten horen, gebruik maken van ons **spreekrecht**: bijv. een politicus aanschrijven, een lezersbrief naar de krant sturen, iets lanceren op de sociale media, petities ondertekenen of organiseren ... Ken je voorbeelden van mensen die dit doen of gedaan hebben?

- we kunnen **acties** ondernemen, bijv. voor mensenrechten, kinderrechten, ... Voorbeelden:

- we kunnen een plaatselijk **engagement** nemen in een wijkcomité, jeugdraad, actiegroep, milieuvereniging, partij...

Voorbeelden:
.....

"Voor het slagen van het kwaad is niets anders nodig dan dat de goede mensen niets doen. Als goede mensen niets anders doen dan voor hun gezinsleden zorgen, hun sport beoefenen, TV kijken, kunnen kwadere krachten ongestoord hun onzalige praktijken uitoefenen. Dan worden ze niet gehinderd door de zwijgende meerderheid". (Martin Luther King)

**IT'S YOUR
WORLD—
CHANGE IT!**

"Wie vindt dat de kerk zich niet op politiek terrein mag begeven, mag voortaan geen woord meer zeggen over dingen zoals abortus, euthanasie, echtscheiding. Iedere dag sterven honderdduizenden mensen van honger. We zullen onze handen dus in de politiek vuil moeten maken". (Donald Hay)